

La xarxa d'entitats de la societat civil *Som Defensores* recull 122 casos de violència policial i vulneracions de drets humans

Barcelona, 23 d'octubre de 2019.- Portaveus de les entitats que conformen la plataforma d'observació de drets humans [Som Defensores](#) han explicat en roda de premsa les principals vulneracions de drets humans detectades durant les mobilitzacions contra la sentència als líders del procés. La xarxa ha recollit 122 casos, a Barcelona i àrea metropolitana, dels quals s'ha pogut atendre 21 amb assistència jurídica i psicosocial. Han definit la situació com de «democratització» de la violència institucional, han reclamat que la Conselleria d'Interior investigui els excessos comesos en l'ús de la força, que es prohibeixin les bales de goma i de foam, i que es millori la identificació dels agents de policia.

FOTOS: <https://flic.kr/s/aHsmHTycQC>

Felip Daza, de Novact, ha explicat el funcionament de la Xarxa [Som Defensores](#). Es crea a Barcelona a finals del mes de setembre de 2017 per monitoritzar, a peu de carrer, les vulneracions de drets humans durant les mobilitzacions relacionades amb la celebració del referèndum de l'1 d'octubre. El seu objectiu és garantir el dret a protesta i manifestació i es fa mitjançant un dispositiu de persones observadores que disposen de formació específica en observació de drets humans, van acreditades i identificades amb una armilla verda, i comuniquen la seva presència i funció als cossos policials. Les persones observadores recullen informació (dades, testimonis i proves gràfiques) que un cop sistematitzada, gràcies a un equip de suport multidisciplinari, permeten publicar informes de violació de drets civils i polítics, i fer seguiment legal i psicològic dels casos atesos. En el cas de l'1 d'octubre s'han elevat informes a diferents instàncies nacionals i internacionals i també a Nacions Unides.

El dispositiu de Som Defensores es va posar en marxa els passats 14 i 18 d'octubre i es tornarà a reactivar el 26 d'octubre. En aquests últims deu dies, han treballat al voltant de setanta persones, entre equips d'observació en terreny i coordinació, atenent detencions i agressions in situ i telemàticament. Les persones observadores han patit també agressions i se'ls ha impedit accedir a algunes zones. També s'ha detectat que un dels col·lectius més atacats han estat els periodistes i s'han produït vulneracions a l'exercici de llibertat d'expressió. Daza afirma que **els atacs a observadors de drets humans i periodistes produïts aquests dies dibuixen un panorama molt preocupant.**

Núria Monfort del col·lectiu d'advocats [Iacta](#) ha explicat que durant la seva tasca d'atenció i assessorament a persones retingudes, identificades o detingudes **hi ha hagut una evolució en la intenció policial al llarg de la setmana passada**. Els advocats i advocades han detectat que al principi van ser només notificacions i identificacions, però després **detencions amb demandes de presó provisional sense base, a partir de diligències genèriques i no atribuïbles a conductes individuals, i amb arguments polítics i no jurídics**, amb una vocació de prevenció general que no és la funció del dret penal. Monfort destaca que **s'acusa a la gent d' «impedir el compliment de la sentència» que no és la finalitat de les manifestacions, i que s'està criminalitzant el fet de portar mocadors per tapar-se la cara o ulleres per protegir-se**, mesures lògiques quan s'estan disparant bales de goma i s'estan retransmetent en directe les protestes, i els i les manifestants les prenen per preservar la seva identitat. **Monfort parla d'una «democratització de la violència institucional»** o una extensió del tractament que ja es donava a col·lectius de joves o migrants, i diu que les actuacions contra persones migrants, especialment a Lleida, i les demandes d'expulsió suposen «una **ampliació del marc de la Llei d'Estrangeria**».

L'Andrés Garcia Berrio [d'Irídia](#) ha explicat que des del passat dilluns 14 de octubre «estem vivint una situació molt greu en matèria de drets humans» i que malgrat el context era especialment complex, «això en cap cas pot constituir una excusa perquè no es respectin els protocols d'ús de la força ni per a que es cometin situacions vexatòries i humiliants cap als manifestants». Garcia Berrio parla d'actuacions concretes, abans de moments de tensió o aldarulls, que s'han fet amb intenció de fer por o humiliar i no de dispersar i que encaixen en el que Nacions Unides defineix com a «impunitat moral», i de maltractaments greus a la Comissaria de La Verneda.

El balanç fins ara és de 122 casos atesos, a Barcelona i àrea metropolitana, dels quals s'ha pogut atendre 21 amb assistència jurídica i psicosocial. Dels casos atesos del 60% són responsables els Mossos d'Esquadra i del 40% la Policia Nacional. En concret:

- **15 casos atesos per lesions produïdes per porra al cap** (7 de Mossos, 4 de Policia Nacional, 4 sense identificar encara). Garcia Berrio recorda que els cops al cap i la utilització del bastó policial de dalt a baix és una pràctica prohibida per protocol.
- **20 persones ateses per impacte de bala de foam**. 2 a la cap, un situació de Jardinets.
- **8 per bales de goma**. 4 persones han perdut un ull.
- La resta **policontusions**. D'elles, almenys 5 casos d'agressions per motius ideològics i amb ànim de castigar.

Garcia Berrio diu que és una «anomalia democràtica» que hagi de ser la pròpia societat civil la que hagi de recollir proves de la violència policial i que és necessari que el propi Ministeri de l'Interior assumeixi aquestes investigacions, i fa una crida a la ciutadania a que se'ls continuïn enviant vídeos per avançar en la seva feina. En unes setmanes Som Defensores informarà de les denúncies finalment interposades. De moment es continuen fent entrevistes però caldrà temps perquè hi ha molta gent en xoc emocional.

Carles Guillot, del col·lectiu Stop Bales de Goma, s'ha solidaritzat amb les persones ferides i detingudes i els ha convidat, una vegada es recuperin, a formar part dels col·lectius de defensa dels drets humans. **Des del col·lectiu Bales de Goma demanen revisar els protocols policials i plantejar-se si realment cal aquest tipus d'armament «lesiu i letal»**, per fer front a mobilitzacions ciutadanes, la prohibició de les bales de goma a tot l'Estat, i també de les bales de foam perquè tampoc resulten proporcionals per combatre el que pretenen.

Guillot ha manifestat els seus dubtes sobre els compromisos del Conseller d'Interior d'investigar el seu ús: «mai no hi ha hagut cap condemna policial per ús degut o indegut de bales de goma el que suposa una total impunitat dels cossos policials». **Guillot ha demanat un organisme independent de control i seguiment de l'ús de les bales de goma que no estigui controlat pels sindicats policials o la pròpia Conselleria d'Interior, i l'aprovació, al Parlament, de noves eines i mecanismes de control policial** com una millor identificació dels agents, per davant i darrere, ja que l'actual (alfanumèric i reflectant) no permet aquesta identificació amb garanties.

Més informació

- Andres Garcia Berrio – 638 336 383

- Sonia Herrero de Novact – 686 783 023, sonia@novact.org